

HUSZTI PÉTER FIÁRÓL, GERGELYRŐL:

„ILYEN SZIGORÚ MUNKÁLTATÓM MÉG SOSEM VOLT!”

Huszti Péterrel először a színpadon találkoztam.

Ő a Madách Színház egyik vezető művésze, ünnepelt sztárja volt, én betanított díszletlogogató ugyanott, és egyik este, elszámolva az átjárót, rátévedtem a színpadra. Fiával, Gergellyel viszont most találkozom először.

Huszti Péter azon a bizonyos színpadon, *Szervét Mihály* szerepében éppen egy lángoló monológot sistergett, az akkori átütő vehemenciájával, fényes lelkesedésével, és tétova felbukkanásom annyira megdöbbenette, hogy úgy éreztem, a továbbiakban nincs okvetlenül szükség a darabban rám, így elrebege egy elnézés-kérést, menten ki is botorkáltam. Az én színi pályám ezzel nagyjából be is fejeződött – annál is inkább, mert a világot jelentő deszkákról lejjövet rögtön kipenderített az ügyelő, kitiltva még a színház környékéről is... –, az övé viszont azóta is szárnyal: főszerepek sorát játssza, filmezik, rendez, a főiskola egyik legendás tanára, a hazai színi élet meghatározó egyénisége. Azóta sokszor találkozunk, öltözőben, presszóban, társaságban, forgatásnál, mondhatni, baráti viszonyba is kerülünk, de az első találkozásnak a felvillanyozottsága valahogy soha nem tért vissza.

Huszti Gergellyel viszont most találkozom először. Hallottam róla anno, drága közös atyai barátunktól, *Feleki Kamillától*, hogy „milyen aranyos ez a kisserác!”, hallottam róla mamájától, *Piros Ildikótól*, aki azért aggódott, hogy „*talán túlzottan is jó ez a gyerek!*”, hallottam róla kedves kolléganőmtől, *Fejős Éviktétől*, hogy mennyire biztosságot ad számára irás közben a tudat, hogy Gergő a szerkesztője a – én teszem hozzá: nagy sikerű – könyveinek. Néhányszor telefonon is beszélünk már, amikor valami üzenetet hagytam Péternek, de eddig még nem találkoztunk. Most meg,

pontban a megbeszélte időpontban, sietős, hosszú léptekkel jön végig a körúton egy nejlomba csomagolt könyvkupaccal a hóna alatt. Hogy honnan tudom, hogy ő az, honnan ismerem meg, amikor még nem láttam? Nincs racionális válasz. Magasabb, vékonyabb, arcvonásai élesebbek, haja ziláltabb, tekintete befelé fordulóbb, mint Péteré, mozgása is talán szögletesebb, határozottabb, mégis van valami, ami miatt biztosan érzem, hogy csak ő lehet. Hogy van valami, ami nagyon közös bennük, Péterben és Gergelyben. Valami mélyről fakadó fanyar derű, valami szemlélődő nyitottság, valami szemérmes báj, rakoncátlan harmónia...

– Apu biztosan mindig jött, de addig is üljünk be! – szól határozottan, és már indul is a kávéházba, át a termen, és le-huppan a hátsó rész egyik csendesebb sarkában lévő asztalhoz. – Valószínűleg dugóba kerülhetett, biztosan amiatt...

– ...nehogy már mentegésd apádat! – vágok közbe. – Negyven éve irigységgel tapasztalom, hogy ő mindig tip-top, hogy mindig rendezett, hogy mindig pontos, éppen ezért most örömmel töl el, hogy egyszer végre késik!

– Gyerekkoromban nekem is problémát jelentett, hogy ő mindig nett, mindig rendes, miközben én nem ilyen voltam.

– Miért nem lázadtál? Hogy te juszst sem ilyen leszel?

– Talán amiatt, mert nem akarta soha rám kényszeríteni! Nem tapasztaltam, hogy ez akár elvárás lett volna tőle. Én akartam csak megfelelni annak a normának, amit a lényem,

gondolkodásmódja, mentalitása jelentett... Ma már viszont hála is vagyok, mert hozzászoktam, belém ivódott, és ez megkönnyíti az életemet, a munkámat... Ugyanakkor viszont most mind többször kapom rajta, hogy keres valamit, hogy el-elkiesik, hogy kapkod, és ez nagyon furcsa...

– Talán ő is öregszik, és ilyenkor, az ebből adódó pánikban megpróbálunk meg minél többet beleszítani az életünkbe. Úgy érezzük, hogy nem engedhetünk meg magunknak elhárított időt, inkább igyekszünk mindent beleszítani... aztán, igen, olykor kapkodás lesz a vége...

– Igen, vettem észre hasonló jeleket az apunál! Mondom neki neki, hogy vegyen vissza, hogy ne vállaljon annyit, ne próbáljon már úgy, próbáljon kicsit nyugodtabban, kényelmesebben élni! De hát, úgy látszik, neki ez...

A mondat itt, ennel a szónál a levegőben marad. Egyszeriben széles karimaju kalapjával, piros sáljával, fekete kabátjában megjelenik az asztalnál Péter. Sáros, mosolygós, kedves, mint mindig. Arad belőle valami belülről jövő, disztinygált szívélyesség. Gergely hirtelen feláll, egymás szemébe néznek, aztán kezét fognak és megpuszillják egymást. Ez az a pillanat, amikor úgy érzem, hogy akár fel is állhatnék, el is jöhetnék onnan, mert többet, lényegibbet, igazabbat aligha tudhatok meg rólok, kapcsolatokról. A szeretetnek, barátságának, egyúve tartozásnak, bensőségességnek és kölcsönös tiszteletnek, vagyis az apa-fiú viszonynak azt a fokát érzem ebben a néhány keresetlen, szinte burfordian gepies, ugyanakkor bájosan belülről fakadó gesztusban, amely az egésznél a lényege lehet. Leülnek, Péter a könyvkupachoz nyúl, kivessz belőle egy kötetet, és látszólagos tárgyzerúszéssel nézi.

– Ez a mi első közös munkánk! – int felszég mosollyal a könyv felé Gergely

– Es talán az utolsó is! – replikázik Péter. – Ha érték is valaha gyermeki sérelmek Gergőt, akkor most mind kama-tostul visszakaptam! Ilyen kemény, szigorú munkálatom még soha nem volt! Valóban ő sajtolta ki belőlem ezt az írományt, az első betűtől az utolsóig. Addig szakált, amíg a bé-kesség kedvéért inkább kötélnek álltam.

– De te már írtál korábban is, Péter! Három nagyon izgalmas könyvedre is emlékszem...

– Megmondom neked őszintén, hogy a harmadik nem egészen úgy sikerült, mint szerettem volna... Nem olyan volt... Lehet, hogy nem is fogalmaztam meg eddig még magamnak sem, de ez el is vette kicsit a kedvemet az írástól...

– ...érdekes, mert nekem éppen ez adta az ötletet, hogy rávegyem aput egy negyedikre. Éreztem, hogy sok emléket, gondolatot még nem írt ki magából. És egy ideje amúgy is éreztem valami késztetést, hogy jó lenne, ha kettőnk munkája, hivatása egy ponton metszhetné egymást. Csinálni valamit közösen, ami belőlünk kifejez valamit...

– ...oké, de akkor léphettél volna akár te is színpadra...

– Nem, az soha nem vonzott! Gyerekkoromban rendre kérdezték, hogy mamád is színész, papád is színész, ugye te is színész leszel? Hát nem! Eszembe nem jutott!

– Te érzékeltél abból valamit, hogy szüleid a korszak ünnepeit, nagy művészei voltak?

– Persze! Mindig megállították az utcán őket, gratuláltak, mondtak valami szépét, és én nagyon büszke voltam rájuk...

– ...hőzátaszem, úgyeltünk arra, hogy Gergő ne legyen amolyan színészygyerek. Nem nőtt fel a színházban, nem járt hátra az öltözőbe, bemutatókra sem cipeltük magunkkal, néha volt csak ott egy-egy banketten...

– ...azokat nagyon élveztem, láthattam Márkus Lászlót, vagy figyeltem, hogy aput mennyire szeretik, de ennyi elég is volt ezekből. Azt most, visszatérintve látom, hogy mennyire jó volt, hogy apu a színházon kívül soha, sehol nem viselkedett színészként, nem voltak pózái allűrjei...

– Mindig ennyire jóban voltatok?

– Ezt így nem mondanám! Gergő kamaszkoráig volt sok megoldatlanság közöttünk. Kűszkűdtünk magunkkal, egymással. És akkor adatott egy lehetőség, hogy egy évet Amerikában tanulhasson. Az mindannyiunk számára meghatározó időszakknak bizonyult. A távolság lehetőséget adott, hogy sok dolgot tisztázzunk magunkban, és ez sokat segített. Mind a ketten akkor nőtünk fel igazán, akkor vált igazán őszintévé, barátlá a kapcsolatunk.

– Mondd, Gergő, te miként viszonyulsz ahhoz a Huszti Péterhez, amilyen az apád azelőtt volt, hogy megszületett? Mert ő ám nem ez a kedves, jóvialás, udvarias úr volt...

– Most se mindig olyan... De hogy milyen volt? Sok mindennel éppen a könyv kéziratának olvasása közben szembe-sültem. Hogy nyersebb volt, kihívóbb, olykor bántóan őszinte. És számomra így, ezzel együtt teljesebb a kép.

– Változtattál a kézíraton? Illetve kértél változtatást? – liigen... Egyes fejezetek kicsit szentimentálisak voltak. A másik, hogy nagyon erősen le is zart részeket, mintha ezek befejezett történetek lennének, holott ezek mind folytatód-tak, a mai napig hatnak, részei az életének, életünknek.

– Nem arról van szó, hogy minden fű fel, hogy megör-gszik az apja? Hogy lezár fejezeteket, hogy egyre érzelme-szebb lesz?

– Ha látnád azt az örömet, amikor az unokájával játszik apu, biztos, hogy eszedbe sem jutna ilyesfajta felvetés!

Egymásra néznek, összemosolyognak. Megint egy olyan pillanat, amikor érzem, hogy akár fel is állhatnék, el is jöhet-nék, de ezúttal sem tehetem meg. Nem annyira érzelmi ok-ból, hanem eszembe jut, hogy a számlát még rendezni kell...

Szegő András

Gergely hirtelen feláll, egymás szemébe néznek, aztán kezét fognak, és megpuszillják egymást. Ez az a pillanat, amikor úgy érzem, hogy akár fel is állhatnék, el is jöhetnék onnan, mert többet, lényegibbet, igazabbat aligha tudhatok meg rólok, kapcsolatokról.